

Izhaja ob 4 zjutraj.
Stane mesečno 12-50 Din
za inozemstvo 25-
neobvezno
Oglaš po tarifu.
Uredništvo:
Milošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo:
Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.
Podružnice:
Maribor, Baravska ul. 1
Tel. št. 22.
Celje, Aleksandrova c.
Račun pri pošti. čekov.
zavoda št. 11.842.

Ljubljana, 13. novembra.
Iz Rima prihaja zanimiva vest. Naša država, ki z Vatikanom pripravlja konvencijo, se trudi, da izvojuje svojim katoličanom staroslovensko bogoslužje. Izgleda, da napori ne bodo ostali brezuspešni.
Krščanstvo je med Slovane prišlo z juga in s severozapada. Z istoka je prišlo v narodnem jeziku, s severa pa je pripeljalo Bavarec v deželo, obnem pa latinski jezik za bogoslužje. Malu je papeštvo stopilo na stran naših slovaščnikov. Že leta 885. je papež Stefan VI. prepovedal v Svetopolkovski glavi rabo slovenskega jezika pri glavi božji. Metodovi učenci so bili ved nastopa rimskega papeža in nemških katoliških duhovnikov izgnani. Počel na jug so ohranili naše bogoslužje, ki se je vršilo sicer po rimskem obredu toda v slovenskem jeziku po balnezi in njenih otokih, po Istri in hrvaški in koncem srednjega veka do daleč gori v današnjih slovenskih krajih.
Rimu in Nemeem je bilo slovensko bogoslužje od nekdaj trn v peti. Zati- ni so ga na vsi moči. In kadar so narodni krogi zahtevali spoštovanje narodnemu jeziku v cerkvi, vselej je klerikalizem z brezobzirno silo nastopil za latinščino. Tako tudi slovenski klerikalizem. Nikoli ni našel tople besede za naš narodni jezik v cerkvi in niti z mezinem ni genil, da bi mu v Vatikanu izposloval pravico. Po prevratu so rodoljubni krogi mislili, da bo vračanje bogoslužnega jezika samo ob sebi rešeno s tem, da bodo naši škofje odredili kar sami, da se uvede naš jezik v vse obrede brez izjeme. Vsaj noben evangelijski in cerkveni nauk ne nasprotuje temu, naš pa narodna čast velja, da je narodni jezik tudi v cerkvi popolnoma uveljavljen. Sledilo je kruto razočaranje, kajti naši škofje mislijo še vedno, da je latinščina koristna za vzdrževanje duševnega jarma in v interesu cerkvene in izven-cerkvene moči duhovščine.
Zanimiv je ta naš »slovenski« klerikalizem. Če kakšno znanstveno slučajno bi bil v srbohrvaškem našem pismenem jeziku mesto, kakor bi to bilo mestno, v našem slovenskem knjižnem jeziku, je to že zločin »srbske hegemonije«. Ko na niti v cerkvi ta naš jezik, tak kakršen je danes, ali pa v lastiljivi stari svoji obliki, ni vreden, da se ga uporablja v celih bogoslužjih, da se mora ljudstvo bolj spoštovati pravto latinščino, za to ta klerikalizem nima besede. Letošnji katoliški šol je poudarjal, da hoče braniti narodne pravice. A storil je to le namram namišljeni nevarnosti srbohrvaščine, medtem pa je latinščino pustil v miru. Vprašanje slovenskega bogoslužja katoliškega ne shodu sploh ni bilo vredno, da ga da na dnevni red!
Tako tudi pozneje po raznih shodih SLS. V trenotku, ko se pripravila konvencija, SLS nima besede za narodni jezik. Slovenski škofje molče kot grob in slovenski klerikalci molče trobenta- ro z niji. Vatikanu je ta »zbora« po- godu. Je prava naročena muzika...
Moralni so priti Srbi in opozarjati vlado, da je zdaj čas, da se vsi Jugoslovenci združijo v tem, da bomo bogoslužje vršili v starem našem je- ziku. Naš poslanik pri rimski kuriji — namrečnjak — je na delu za narodni jezik, katoliška duhovščina molči. Za- raz je to eden dokazov več, da je na- ša narodna misel SLS le eno izmed »red- stev za huiškanje, kjer pa bi mogla v lastnem delokrogu kaj izvesti, tam de- ljuje proti narodnim interesom. Boli se, da bi staroslovensko bogoslužje Jugo- slovenci še bolj zblížalo in združilo in bi potem huiškajoča sredstva klerika- lizma izgubila svojo moč.
Vračanje staroslovenskega bogo- služja ni interna zadeva katoliške cerkve. Je to državna in na- rodna zadeva prvega reda. Na potu v narodno edinstvo in na delu za našo duševno osamosvojitve je nedežna potreba, da naš jezik dobi svoje častno mesto tudi v katoliški cerkvi. Zato pozdravljamo vsako akci- jo za staroslovensko bogoslužje in za- stevamo od vlade, da prisili Vatikan, da neha žaliti naš jezik. Če pa bi Vatikan vztrajal v boju za latinščino, naj država v lastnem delokrogu prisili katoliške ško- fe in druge duhovnike, da dajo našemu jeziku v katoliških cerkvah popolno čast in veljavo. Sredstev za to je do- daj na razpolago. Brez slovenskega bogoslužja ni konkordata z Rimom.

Nemci gredo v opozicijo

RADI IZROČITVE ŽOMBOLJE RUMUNIJ. — KRITIČEN POLOŽAJ ZA VLADO. — NOV SPOR V RADIKALSKI STRANKI. — ALARMANTNE VESTI O PASIČEVI BOLEZNI.

Beograd, 13. novembra. p. V sestavi vladne večine je nastala opasna raz- poka. Danes se je izvedelo, da je nem- ški parlamentarni klub poslal ministr- skemu predsedniku Pašiću pismo, v katerem odpoveduje vladi vsako na- daljnjo podporo za slučaj, da se res- nične vesti o izročitvi Zombolje Ru- muniji. Skoraj istočasno je izbruhnil oster konflikt med vodstvom radikal- ske stranke, odnosno vlado in vojvo- dinskimi radikali, ki grozijo s secesijo ter ustanovitvijo lastnega radikalne- ga kluba. Tem političnim težavam so se pridružile danes alarmantne vesti o Pašićevem zdravstvenem stanju. Go- vori se, da je Pašić opasno bolan in da se nahaja neposredno pred ostav- ko. Koportirajo se tudi vesti, da so se v zadnjem času pojavile med njim in večino ministrskega sveta resne di- ference, ki so ga silno ozlovoljele. Ra- dikalski poslanci te vesti zanikajo, priznavajo pa, da se nahajata vlada in stranka v velikih težkočah.

NEMCI IN POGODBA Z RUMUNJO.
Beograd, 13. novembra. p. Kakor zna- mo se že dolgo vršajo med Rumunijo in Jugoslavijo pogajanja za večjo mejno ko- rekturo v Banatu. Končno se je našla osnova za kompromis: Jugoslavija bi naj dobila na Rumuniji dve veliki srbski ob- čini Modroš in Pardanj z 9000 prebival- ci, zato pa naj bi prepuščila Rumuniji nemško mesto Zomboljo z 12.000 prebi- valci. Čim se je v političnih krogih iz- vedelo za ta kompromisni predlog, so se Nemci z vso silo uprli. Njim se godi v Jugoslaviji tako izvrstno, da ne marajo pod nobeno drugo državo. Zombolja je povrh središče nemško-nacionalnega pokreta. Energičnim nemškim intervenci- jom je dosedaj uspelo preprečiti zamenja- vo Zombolje. Končno pa vladi ni pre- ostalo drugega, nego da pripravljeni aranžman izvrši in zamenja nemško na-

selbino za našo kralje. Tozadevna pogodba z Rumunijo bo po najnovejših vesteh še ta teden podpisana. Nemci so se vsled tega odločili, da preidejo v opozicijo, kar znači za vlado možnost izgube večine.

SPOR Z VOJVODINSKIMI RADIKALI.
Sabotica, 13. novembra. r. Vojvodinski radikalni poslanci, na čelu jim dr. Zarko Miladinović, so stavili predsedniku radi- kalne stranke Nikoli Pašiću ultimativno zahtevo glede izvršitve agrarne reforme. Ako Pašić na njihovo zahtevo ne pristane, so radikalni poslanci iz Vojvodine sklenili izstopiti iz radikalnega poslan- skega kluba in formirati samostojen klub. Vojvodinski rad. poslanci se pritožujejo, da jih Pašić, davi tvorijo po številu naj- močnejšo strujo v radikalnem klubu, za- postavlja celo pred Nemci in džemijetovi- ci. Oni zahtevajo izpremembo stališča na- pram manjšinam v Vojvodini. Prenehati morajo neprestane koncesije Nemeem in Madžarom. Za časa volitev so radikali favorizirali Nemece in Madžare s tendenco, da pridobijo njihove glasove v borbi pro- ti demokratem in ostalim strankam. Pod zaščito vlade pa so Nemci in Madžari raz- vili nacionalistično, ponekod tudi nerav- nost irendentsko propagando. Za vse uslu- ge sedaj ne daje nikakršnih kompenza- cij. Zato je vojvodinski radikalni klub sklenil, da mora vlada napraviti Nemcem in Madžarom izprememiti svojo pomirje- valno taktiko in nastopiti brezobzirno. Že so dobili vsi župani v Vojvodini odredbo, po kateri se ima kontrolirati madžarski in nemški tlak in nadzorovati delovanje madžarskih in nemških društev. Razen tega vodi glasilo vojvodinskih radikal- cev novosadski list »Zastava« zadnje ča- se ostro borbo proti Nemeem in Madža- rom, zahtevajoč, da naj se postavijo pod zakon o zaščiti države.

Beograd, 13. novembra. n. Predsednik narodne skupščine Ljuba Jovanović je lahko obolel.

Tudi Wilhelm se vrača?

PRED OBNOVITVJO NEMŠKE MONARHIJE? — DRŽAVNI KANCE- LAR O POLOŽAJU. — POGAJANJA Z BAVARSKO.

Pariz, 13. novembra. l. Agencija Ha- vas poroča iz Anverse: Iz Doornu poročajo, da je kaiser Wilhelm več- raj prejel nemški potni list za povra- tek v domovino.

Popoldne se je vršilo v Doornu veliko posvetovanje, ob 16. je Vi- ljem sprejel odposlanika nizozemske vlade.

Dunaj, 13. novembra. s. Kakor jav- lja Radio-Agentur iz Haaga, poročajo tamonajši listi o predstojemem povratku bivšega nemškega cesarja Viljema v Nemčijo. Kot dan vzpostavitev nemške monarhije Holczollerneev se smatra 4. december. Vendar pa še ni gotovo, ali bo zasledel prestol bivši cesar ali pa kron- prince.

Berlin, 13. novembra. s. Vest iz Brus- lja, da je bivši nemški cesar dobil od vlade potni list za povratek v Nemčijo, se uradno demantira.

Berlin, 13. novembra. s. Na zboru nem- ške ljudske stranke v Halle je imel državni kancelar dr. Stresemann govor, v katerem je izvajal med drugim: »Poi- caré ima v svojih rokah možnost, da prinese Nemčiji mir. Ako zunanje sile teptajo z nogami avtoriteto državne vlade, se ta ne more ureljavljati v no- tranjnosti države, kakor bi bilo treba. Antantislabi Nemčijo in njene vlade z vednimi ultimati. V petek je državna vlada zopet dobila tak ultimati, na ka- teroga bi morala odgovoriti do 3. popold- ne. Odgovoril pa sem, da si kot nem- ški kancelar ne dam predpisavati, do- katere ure se moram odločiti. In res so zavezniki pristali na nadaljnje razgovo- re.«

»Za povratek kronprince« — je nade- ljeval kancelar — »prevzame vlada vso odgovornost. Nemška republika mora

biti tako močna, da bo mogla prenesti navzočnost knezov v svojih mejah. Dik- tatura Nemčiji ne bo pomagala. Dikta- tura brez določenega programa in brez določenih oseb je prazna fraza«. Dr. Stresemann je nato ostro napadel dr. Kahra, ki je dopustil, da so ilegalne or- ganizacije postale tako močne, da so mogle pričeti s pučem. Razmere na Ba- varskem so pokazale, da je največji na- sprotnik nemškega naroda njegova raz- cepljenost in neednost. Najgloblje se mora obklopatiti, da se je Ludendorff dal dovesti tako daleč, da vodi boj pro- ti nemškemu narodu.

Berlin, 13. novembra. s. Bavarski mi- nistrski predsednik Knilling je danes dospel v Berlin v svrhu razgovora z državnim kancelarjem. Bavarska vlada hoče za sedaj pustiti dr. Kahra na svo- jem mestu. Vendar pa izgleda, da se dr. Kahr ne bo mogel dolgo držati in da bo moral prej ali slej odstopiti. Tedaj se bo ali ukinilo izjemno stanje ali pa bo Knilling sam prevzel mesto general- nega državnega komisarja. V Monako- vem samem je položaj še zelo nejasen. Ludendorff ima v prestolici še mnogo pristašev. Dr. Kahr je očividno izgubil na Bavarskem precej na vplivu.

NOVI BOJI V MÜNCHENU.

Dunaj, 13. novembra. s. Glasilo »da- naskih narodnih socialistov« (Deutsche Arbeiterpresse) javlja v posebni izdaji: »Dijaštvo monaških visokih šol, ki stoji slejakepro, na strani Hitlerja, se je zadrževalo na univerzi. Odposlana je bila državna bramba, da ga napale. Boji še trajajo.«

List javlja dalje, da je bivša cesarica Zita dospela v Monakovo. Baje se tudi princ Sikst Parma nahaja v okolici Mo- nakovega.

Proračunske razprave

PLENUM FINANČNEGA ODBORA SE SESTANE V ČETRTEK.

Beograd, 13. novembra. p. Danes do- polodne je zborovala druga sekcija finanč- nega odbora, ki je sklenila, da v Srbiji od 33 sreskih sodišč ostane nadalje le še 19, ostala mesta se v bodočem budže- tu ukinejo. Število sodnih pisarjev se zni- ža od 120 na 90. v apelacijskem in ka- sacijskem sodišču v Beogradu bo 19, torej namesto po 20 sodnikov le po 19, sodej je pri vsakem izmed teh dveh sodišč uki- njeno po eno sodniško mesto. Pri sodiš- čih v Bosni in Sloveniji so reducirani 104 pisarji. Jutri bo druga sekcija finanč- nega odbora definitivno zaključila svoje delo in uredila poročilo za plenum od- bora.

Po mišljenju predsednika finančnega odbora posl. Nešića bo 3. sekcija finanč- nega odbora zaključila svoje delo v če- trtek, tako da bo plenum finančnega od- bora mogel započeti s svojim delom v pondeljek prihodnjega tedna.

Prva sekcija finančnega odbora je bi- la ves dan zaposlena v finančnem mini- strstvu. Proučevala je državne dohodke in stroške. Pri dohodkih od davka na poslovni promet v znesku 250 milijonov je odpisanih 50 milijonov. Opozicija si je posebno prizadevala, da določi točne zneske državnih dohodkov in izdatkov. Finančni minister je pristal, da se ukine- jo krediti za nabavo novih avtomobilov. Sekcija bo nadaljevala svoje delo jutri.

Druge sekcija je pretresala budžet mi- nistrstva zunanjih del. Pri kreditu za

presbilo se je vršila dolga razprava. Opozicijski poslanci so zahtevali, da naj se presbilo najprej uredi in da se vanj sprejmejo samo poklicni novinarji. Šele ko bo šef presbiloja izdelal načrt o reorganizaciji tega urada, naj se odo- bri kredit v znesku 3 milijonov. Tudi so opozicijski poslanci zahtevali, da se vsakemu našemu poslanstvu atašira po en novinar.

Posebno živahna diskusija se je vršila o dispozijskem fondu zunanega mini- stra. Opozicijski poslanci so zahtevali, da se omogoči parlamentu zaupna kon- trola trošenja iz dispozijskega fonda. Dispozijski fond znaša štiri milijone v srebru, tri milijone dvesto tisoč v fran- kih in osemsto tisoč v zlatu. Dalje je opozicija zahtevala, da se osnuje konzul- at v Finski, kjer nimamo nobenega di- plomatičnega zastopnika, kakor tudi ge- neralni konzulat na Poljskem, s katero se bodo po sklepu trgovinske pogodbe razvili živahni trgovski odnosi. V krat- kem ekspezuje je minister zunanjih po- slov dr. Ninčić povdaril, da dogodki na Bolgarskem in Madžarskem za nas ne pomenjajo nobene nevarnosti. Izjavil je, da je Bolgarska plačala dolgovane nam obresti, ki izvirajo iz mednarodnih ob- veznosti napram naši državi. Tekom di- skusije o diplomatskem kadru se je dr. Ninčić zelo pohvalno izrazil o slovenskih diplomatičnih uradnikih.

Novo volitve na An- gleškem

London, 13. novembra. s. Kakor se doznava, je ministrski predsednik Bal- dwin davi sporodil Ramsay Macdonald in Hendersonu, da bo kralju predlagal razpustitev parlamenta. Asquith in Lloyd George sta se danes sporazumela glede skupne volilne kampanje. Parlament se razpusti še ta teden, najbrž v petek.

London, 13. novembra. j. Volitve se bodo vršile dne 6. decembra.

KOMISIJA REPARACIJSKIH STROKOVNJAKOV.

Pariz, 13. novembra. j. Reparačijska komisija je na svoji današnji seji, ki je trajala od 3. do 4.30, sklenila takoj za- slisati nemške zastopnike in šele nato razmotriti ali je potrebna strokov- ja ška komisija, da se prouči vprašanje nemške plačilne možnosti. S tem je sprejet prvotni predlog Francije.

London, 13. novembra. s. »Daily Mail« poroča, da je Poincaré dal Barthu-ju nalog, naj etavi v reparačijski komisi- ji obsežen predlog za ustanovitev stro- kovnjaške komisije.

RAZPRAVA PROTI MORILCU DASKALOVA.

Praga, 13. novembra. j. Danes dopol- dne se je pričela razprava proti morilcu Daskalova, bivšemu diljaku Anastaziju Nikolovu. Obtožnica se glasi na zavrat- ni umor. Razpravi so prisostvovali med drugimi Daskalova vдова s svojimi tremi otroci, bivši bolgarski poslanik v Varšavi Dokov ter glavni urednik bolgar- skega uradnega lista. Razprava se zve- čer še nadaljuje. Razsodba se pričakuje o polnoči. Obtožene, slaboten toda tem- peramenten mladenič, ni hotel povedati svojega rojstnega kraja, da njegovi svojci ne bi imeli neugodnosti. Zaslisevanje je bilo zelo težavno, ker se je morala, prva razprava, kakor tudi del druge raz- prave, vršiti s pomočjo tolmača.

KONFERENCE TRGOVINSKEGA MINISTRA.

Beograd, 13. novembra. n. Te dni od- potuje v Zagreb minister trgovine in in- dustrije dr. Kojić, ki bo v Zagrebu kon- feriral s tamonajšimi pridobitnimi krogi o perečih gospodarskih vprašanjih.

AFERA ZAGREBSKE INVALIDSKE ORGANIZACIJE.

Beograd, 13. novembra. n. Za zbora- vanje invalidov, ki se bo vršilo 18. t. m. v Zagrebu, so določeni delegati osred- njega odbora v Beogradu, ki imajo na- logo ugotoviti pravilno stanje v zagreb- škem odboru in urediti nepravilnosti v oblastnem odboru invalidov, o katerih se zadnje čase v javnosti mnogo govori.

Madžarski pučisti

Budimpešta, 13. novembra. j. Aretiran! poslanec Ulain in njegovi tovariši se se- daj zaslisekuje pri državnem pravdnistvu. Ulain označuje svoj načrt kot popolnoma nenevaren, češ, da nikakor ni hotel na- siloma vreči vlade. Madžarski Amerika- nce Bobula, ki je v ječi obolel, je pripo- vedoval o fantastičnih trgovinskih poslih ter o velikem posojilu, ki ga je v Ameriki preskrbel za Madžarsko. To posojilo pa da je finančni minister odklonil. Po 20. novembra so bo parlament bavil z imunitetno zadevo posl. Ulaina. Šele te- daj se bo tudi določilo, ali bodo areti- ranci prišli pred redno sodišče ali pa pred preki sod, ki je na Madžarskem še vedno v veljavi za upor in veleizdajo.

OPROŠČEN POVELJNIK KOMUNISTIČ- NE ARMADJE.

Bedimpešta, 12. novembra. j. Državno sodišče je oprostil bivšega šefa general- nega štaba rdeče armade polkovnika Stromfelda, ki je bil obtožen radi organi- ziranja komunistične zarote. Njegovi so- obtoženci so bili obsojeni na malenkostne kazni.

Inozemske borze

13. novembra:
CURIH: New-York 569, London 24.95, Pariz 31.95, Milan 24.87, Praga 16.45, Bu- dimpešta 0.0905, Bukarešta 2.85, Beograd 6.55, Sofija 4.75, Dunaj 0.0080.
TRST: Beograd 26.15 do 26.35, Pariz 128.20 do 128.00, London 100.40 do 100.65, New-York 22.80 do 22.95, Curih 402 do 405, Praga 65 do 66.4, Dunaj 0.0320 do 0.0327, dinarji 26 do 26.50, dolarji 22.80 do 22.90, carinski franki (20) 87.25 do 87.75.
DUNAJ: Berlin 29.50 do 30.50, Beograd 820 do 824, Budimpešta 3.71 do 3.81, Lon- don 310.700 do 311.700, Milan 8004 do 3103, New-York 70.985 do 71.185, Pariz 3072 do 3088, Praga 2065 do 2075, Sofija 533 do 537, Varšava 3.70 do 4.10, Curih 12.475 do 12.525, dolarji 70.590 do 70.980, lire 2060 do 2080, dinarji 812 do 818.
PRAGA: Dunaj 4.65, Rim 153.75, New- York 24.50, Beograd 40.3750.
BERLIN: (V milijonih): Milan 35.010, Praga 24.330, Pariz 47.880, London 3.600.750, New-York 637.000, Beograd 0.775.
LONDON: Beograd 285, New-York 437.75, Pariz 78.55, Berlin 14 bilijonov, Milan 160.4, Praga 151.75 Dunaj 313.000.
NEW-YORK: Beograd 116, London 439.6, Pariz 537, Milan 437, Curih 17.00, Praga 288.50, Dunaj 0.14, Budimpešta 0.54, Bukarešta 48.

Rešimo sokolski Tabor!

Naročite dnevnik „Jutro“!

Goršičeva redukcija

V pondeljek in torek se je odigrala pri oddelku za socialno politiko kruta žalost. Načelnik oddelka dr. Goršič je takorekoč lastnoročno izvršil eksekucijo nad dolgo vrsto delavcev najzvrstnejše kvalifikacije uradnikov tega razreda, katerim je z blagimi nagovori naznanil, da so — reducirani. Skrajno mučna procedura je trajala dva dni. Neutrudljivo je gospodin šef klical k sebi uradnike, konceptne vsakega posebej, druge po strokah in rangih, in neutrudljivo je z govoranami trpinčilo svoje žrtve. On je seveda nedolžen. Res da nekaterih ni mogel »priporočiti«, toda silno se je prizadeval, da kolikor mogoče omeji in zadrži redukcijo. Toda ta preklicana ministrska komisija! Povrh je še proučeval tako silno restringiran in naravnost izsiljuje redukcijo! Budžet, ki se nahaja šele v prvi parlamentarni razpravi, pa je za ljubljanski oddelok socialne politike sestavljal koncem avgusta — isti gospod Goršič sam s pomočjo odposlanca ministrstva, inspektorja Nikolčiča!

Za odurno proceduro, ki je bila uprizorjena, je karakterističen sledeči incident: Med zvaničniki, ki so bili deležni Goršičevega nagovora, se je nahajal tudi 90% invalid K., ki pa ni mogel poslušati dolgih razlag zakaj in kako, temveč se je obrnil ter odšel iz sobe. Gospod načelnik je zato izjavil: »Tega-le gospoda bi pa jaz forsal, da se ga reducira, tudi če bi ga bila komisija pardonirala!»

Redukcija velja od novega leta. Med reduciranimi je večina vojnih invalidov (med njimi nekateri popolni invalidi), katerim je minister Peleš povodom svoje navzočnosti v Ljubljani obljubil, da ne bodo reducirani. Pred tednom dni se je tem invalidom še posebej sporočilo, da se naj ne bojijo. Vsed tega je prišel udarec dr. Goršiča tem bolj nepričakovano in je tem krutejši zadel. Reducirani so večinoma izvrstno usposobljeni uradniki s strokovno upravo prakso, nereducirani sta ostala dva gospoda, ki sta po poklicu sodnika in bi se mogla vrniti k svojem pravemu poklicu, ker sodnikov vedno bolj primanjkuje! Eden od teh dveh je gospod načelnik urada dr. Goršič sam. Ta dva sveda nista bila predlagana za redukcijo.

Od konceptnega uradništva so reducirani: dvorni svetnik Howan-ski ter vladni svatnik Dermastija (ki sta oba po službi starejša in bi torej morala biti po novi pragmatiki pred drjem. Goršičem; oba sta tudi približno stokrat sposobnejša nego njun šef), nadalje konsarji, odnosno nadkonsarji, Legat, Cigoj, Znidaršič, dr. Skubic in dr. Milavec. V pisarniškem oddelku so reducirani: 2 adjunkta: Pissuski in Albrecht (znani pisatelji), 7 oficijalov: Mramor, Colić, Tome, Grabner, Sturm, Lapajne in Jakulin, 1 kancelist: Orazem.

V pravnem oddelku izgubijo službo 3 upravitelji: Metlika (100% invalid!), Fern in Hlavač.

Od pomožnega osebja pa je odpuščenih 10 zvančnikov (pomočnikov, je, oficijantov, avti).

Med uradništvom je redukcija vzbudila razburjenje, splošno ogorčenje pa vlada vsled načina, kako je bila naznanjena prizadetim. Mnogi med njimi ne vedo, kje in kako si bodo dobili novega zasluzka, mnogi imajo velike rodbine, invalidi so osobito hudo prizadeti — v vsej tej nesreči pa se je še postopalo, kakor bi se jih hotelo zasmejavati!

Ob rapalski obletnici

Maribor, 13. novembra. Na sinočnjem Rapalskem večeru v mariborskem Narodnem gledališču je napravil mogočen utis posebno govor predsednika Zgodovinskega društva, bogoslovna profesorja dr. Frana Kovačiča. Resnoba zrelega moža, globoka, goreča ljubav do svobodne domovine, temeljitost

znanstvenika mu je narekovala besede, ki so padale kakor udarci orjaškega kladi-va in zapuščale v slehernem sledove ter porajale razmišljanje...

Gospod profesor je v lapidarnih kroničnih slikah predložil vso sistematično zahtevno sovravno in verolomno politiko, s katero je dušila Italija naš razvoj od početka vojne do Rapala, ki je bil le podoben Amen tega ubijanja naše Adrije in bratov v Primorju. Pri londonskem paktu so Italijani že prekoračili svoje neizprosno sovravno Jugoslovonom, žal da jim je pomagala tedanja koruptna, degenerirana carska Rusija. Niti nesmrtno junaštvo srbskih zaveznikov ni moglo krotiti zakrknjenega nasprotstva Italijanov vsemu Jugoslovstvu, tako da so morali Srbi celo po mukopolnem strašnem begu skozi Albanijo ob prestopu na italijanska tla trpeti ponižanja in surovosti kot prav ujetniki. Italija pa nam je delala tudi za severno mejo in Prekmurje težave na mirovni konferenci. Le po njeni krivdi smo zgubili Radgono. Požrta nam je na jugu najboljše rojake in najlepše kraje. V Rapalu nismo sklepali pogodbe, ker v pogodbi morata oba pogodnika nekaj dati, med tem ko je Italija v Rapalu napisala samo par zvenječih puhlih fraz, obljub, ki jih je že drugi dan pozrla. Mi bi vsi mnogo rajše slavili danes triletnico mirnega prijateljskega sožitja s poštenim sosedom, narodom Danteja, Michelangela in drugih italijanskih kulturnih veličin, toda nasledniki teh velikih mož so pozabili slavno preteklost in mi moramo žal le z gnevom v duši gledati perfidijo, verolomnost grabežljivega sosedu.

Nato je govornik v krasnih vzgledih iz zgodovine kazal pot k vstajenju. Ni das za malodušje, misliti moramo moč in dan na osvobodjenje svojih živih pokopanih bratov onstran meje. Najprej mora narod v vsem izrezati korupcijo in nemoralno, najsi bo v politiki, gospodarstvu, kulturi ali na socialnem polju. Proč s poniževalnim osebnim bratomornim bojem in oklenimo se vsi Jugoslovenske Matice, ki mora biti trdna, nemajna zaslonba neodrešenih bratov. Za Matico nam ne sme biti nobena žrtev prevelika!

Krasnemu in stvarnemu, skozi in skozi čiste domovinske ljubezni prožetemu govoru je sledilo dolgočasno burno ploskanje in vzklikanje. Zbrano je bilo najodličnejše mariborsko občinstvo vseh slo-jev in stanov. Globoko so dojmljivi tudi s pravim čustvom prednašane rodoljubne pesmi primorskih rojakov. Tudi pevske in godbene točke so ubrano spopolnjevale moralno višino večera. Posebno virtuoz Sancin iz Celja je znal dojmljivo ustvariti svečano razpoloženo publiko. Kratko: bil je večer, ki je dosegel svoj namen, nudilokusam in srečo. Odhajali smo moralno okrepčeni in čistili.

Celje, 12. novembra.

Organizacija jugoslovenskih nacionalistov je obhajala tretjo obletnico črnega dne v povestnici slovenskega naroda s predavanjem, ki se je vršilo v pondeljek, dne 12. t. m. v mali dvorani Narodnega doma. Prišlo je toliko občinstva, da so jo zasedli do zadnjega kotička. Predavatelj prof. Peterlin je podal v markantnih besedah zgodovino italijanske neodločnosti med svetovno vojno, ki je strelala le po dobičku. Govoril je nadalje o londonskem in rimskem paktu, o grabežljivosti Italijanov ob prevratu, ko jih je zadržala srbska vojska, da niso zasedli Ljubljane, o naših izgubah zadnjih treh let in končno o nesrečni pogodbi v Rapalu, ki klide naš narod na masčevanje, dokler se ne izbrise ta črna madež v naši zgodovini. Ali se pa tudi dovolj intenzivno pripravljamo na to?

Po predsednikovih zahvalnih besedah se je z veliko samozavestjo in z nado na dan obračuna zaključil lepo uspeši se-stanek.

Politične beležke

Volitve v Dolnjem Logatcu. Naše večeršnje poročilo o volitvah v Dolnjem Logatcu je v toliko popraviti, da so naprednjaki dobili 5 mandatorov, klerikalci pa 12. Razmerje glasov je bilo 74 naprednih proti 193 klerikalnim.

Radikalni državni nazor. Klerikalni poslanec Hohnjec je stavil na trgovskega ministra Kolčiča vprašanje, zakaj se delegaciji, ki se gre pogajati o trgovski pogodbi z Avstrijo, ne pritegnejo tudi slovenski in hrvatski strokovnjaki. Dr. Kolčič je sedaj poslal dr. Hohnjecu odgovor, ki je uprav karakterističen dokument radikalnega državnštva. Med drugim izjavlja dr. Kolčič tudi tole: »Naše dosedanje državne izkušnje so pokazale, da je zelo neprimerno za pogajanje z bivšimi neprijateljskimi državami delegirati njihove nekdanje državljane... Radi tega sem pripravljen, da strokovnjake za take zadeve iz Hrvatske in Slovenije upoštevam pri pogajanjih z drugimi državami, ne pa z onimi, katerih državljani so bili.« Ta perpleksna teorija je spravila »Slovenca« iz sebe. Naenkrat se mu zdi, da je radikalna vlada nevarna »celokupni evropski kulturi«. »Slovenčev« razburjenje je razumljivo. Take umerbenosti in povrh za slovenske in hrvatske državljane že žaljive gluposti se ni dal od sebe niti noben radikalni politik. Kolčič bi moral s svojo metodo k predsedniku CSR Masaryku in zunanjemu ministru Benešu ter k poljskemu ministru Witosu, samim nekdanjim »podanikom matere Avstrije«, ter jim prepovedati, da se spuščajo z Avstrijo v pogajanja! Doživel bi pri češkem in poljskem narodu svoje čudeže. Njegova teorija je pa tudi sicer veleinteresantna. Sedaj še le razumemo, zakaj radikali ne pustijo v ministristvo nobenega Slovenca ali Hrvata. Prosto iz razloga avtoritete naše države. Pomislite, kako bi se mogla pogajati Jugoslovija n. pr. z Avstrijo in Madžarsko (kar je sedaj na dnevnem redu), ko bi v vladi sedeli tudi bivši veleposlovni podaniki! »Slovenec« pravi, da je »žalostno, da mora slovenski narod prenašati vladu takih ljudi«. Točno. Toda zakaj jo mora prenašati? Ker je bila postavljena na podlagi Markovega protokola. Kdo je podpisal Markov protokol? Klerikalci. Kdo je torej kriv, da imamo vladu »takih ljudi?« Klerikalci. Kdo je zato najmanj upravičen se sedaj pritoževati? Klerikalci. In kaj so klerikalci, če se navzlic vsemu še delajo ogorčene? Hinavci.

Gledališče

Ljubljanska opera.

Sreda, 14.: »Novela od Stanca - Zapečatenec.«

Četrtek, 15.: »Evgenij Onegin«, gostuje ga. Vilka Čaleta. Izv.

Petek, 16.: »Aida«, F.

Sobota, 17.: »Mignon«. Gostuje ga. Wessel-Polla. E.

Ljubljanska drama.

Sreda, 14.: »Gospa z morja«. C.

Četrtek, 15.: ob 4.: »Smrt majke Jugoviča«. Dijaška predstava.

Petek, 16.: »Osma žena«. A.

Sobota, 17.: »Kar hočete«. B.

Mariborsko gledališče.

Sreda, 14.: »Rodoljupci«. E.

Ljubljanska opera. Zajčev »Zrinjski«

bo poslej z g. Cvečičem zopet zanimaj; g. Cvečič je pol sinoči naslovno partijo prešil in sicer prav dobro. Zlasti z zakletvo in slovesom od Sigeta je dosegel velik uspeh ter bil poklican med burnim ploskanjem vedno znova pred zastor. Cvečičev junaški bariton se je razveseljivo naglo razvil, njegovo petje ugodilo in tudi igra popolnila. Postavil je junaška Zrinjskega v vsakem oziru prav lepo in si je bogato priznanje zaslužil. G. Banova tenor ni velik, a je simpatičen, prednašanje mu je pristočno in se je nadejal najlepšega razvoja. Treba pa mu je še izdatno popolniti igro. Ga. Gajeva je bila kot Jelena mnogo boljše kot Filina v »Mignon«; glas ji zveni še plaho, kar je menda posledica treme, a se nadejamo, da se razvije in utrdi. V celoti dobra predstava.

Gledališka gostovanja. Na povabilo intendantke Narodnega gledališča v Zagrebu gostujeta v četrtek dne 15. novembra na zagrebškem odru člana naše opere gđ. Zdenka Zikova in g. Marčij Šimenc v operi »Tosca«. Isti večer

gostuje v Ljubljani sopranistinja ga. Vilka Čaleta, ki je dosedaj gostovala z velikim uspehom v raznih prvih partijah v Zagrebu, Beogradu in Osljaku. Pri nas poje vlogo Tatjane v operi »Evgenij Onegin«. Predstava je izven.

Sport

Se nekatere nedeljske tekme.

Praga: Sparta je premagala DFC. 4 : 1 (1 : 1). Nekatera poročila pravijo, da je nezmožnost sodnika omogočila tako velik poraz DFC.

Bratislava: Slavija (Praga) : Bratislava 5 : 2.

Leipzig: Južna Nemčija : Srednja Nemčija 3 : 0 (1 : 0).

Lausanne: Nemška Švica : Italijanska Švica 1 : 0 (0 : 1).

London: Anglija : Irski 3 : 0.

Objave

× Sokolsko gledališče v Radovljici ponovi prihodnjo nedeljo dne 18. novembra ob pol 12. uri popoldne ljudsko igrano »Dolki župnik«.

× Vsem tovarišem in tovarišicam pri usposobljenostnem izpitu v Ljubljani. Danes ob 19. uri poslovnih sestankov v restavraciji »Pri Roži«, Zidovska ulica. Priidite vsi!

× Šivalnica Splošnega ženskega društva v Ljubljani se odpre s 1. decembrom. Poučevalo se bo v popoldanskih in večernih urah prirobovanje in praktično šivanje. Stroji in modni listi so na razpolago. Vsa tozadevna pojasnila daje in priprave sprejema do 18. novembra vsak dan od 10. do 12. popoldne in od 3. do 4. popoldne ga. Lea Kobalova, Dunajska cesta 17 (Medijatova hiša in ne, kakor je bilo pomotoma javljeno štev. 7).

× Sokol Preserje priredi svojo že javljeno igrano v veselico v nedeljo dne 18. novembra. Zdravo!

× Prvo znanstveno društvo v Ljubljani se vrši v četrtek dne 15. novembra ob 8. uri popoldne v predavalnici poročilnice v Ljubljani. Predavata: prof. dr. Zalokar: Preplav in ajga v terajku, dr. Goršičar pa Demarševanje Pericidit ante partum. — Odbor.

× Predavanje o posedovanju, medicini in politiki (o politiki samo teoretično) v društvu »Soča« v Ljubljani. V soboto dne 17. novembra predava v salonu pri »Levu« gospod prof. dr. Alojz Zalokar o gornjem zelo važnem vrednoti. Odbor opozarja ne samo svoje člane in prijatelje, pač pa tudi drago občinstvo, naj ne zamuda ugodne prilike slišati to voljavno in poučno predavanje. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Vstop vsem prost.

SAMOMOR DOLGOLETNEGA ROPARJA.

Sinočnji »Tabor« poroča: Po Pohorju se je že od leta 1919. klatil izredno prebrisani tat in ropar Mihael Gernež, ki je postal sčasoma pravi strah Pohorja. Klatil se je po pohorskih lesovih in se preživljal s tatvino. Kradel je kar cele prašiče in deloma ukradeno blago vtihoval čez mejo v Avstrijo. Pred kratkim ga je posestnik Franc Planinšič z Rdečega vrha zasledil in izsledil njegovo skrivališče. Gernež mu je takrat izjavil, da ga živega ne bo ločilo, da bo pri eventualnem zasledovanju ustrelil najprej zasledovalce in potem sebe. Poslednik Planinšič je tudi videl, da je Gernež oborožen z dvema vojaškima puškama in revolverjem. Pred par dnevi je Gernež ukradel Jakobu Novaku iz zaprtega hleva 5 vitanih goš, 4 kure in 2 petelina, kar se približali odprini, ki je služila Gernežu kot okno. V tem pa iz jame počel strel, ki k sreči ni nikogar zadel, ampak je krogla prodrla samo površnik

zdravniška dr. Faschinga, ki se je pogotni tudi udeležil. Potem so zasledovali: ei začeli streljati v luknjo, naenkrat pa se je čul iz jame nizek strel in glasno stokanje. Orožniški komandir Munšič je šel z lovcom Antonom Ostajnikom, pekovskim mojstrom od Sv. Lovrenca, v luknjo, kjer sta našla Gerneža, ležajo v vodlini pri steni mrtvaga. Bil je zadet pod brado in v stegno. Pod brado se je najbrž sam ustrelil. Poleg njega je ležala izstreljena naplajena patrona. Truplo Gerneža so prinesli v mrtvašnico. V njegovem skrivališču pa so našli 40 raznih ključev, 7 gonilnih jermenov, kovčeg, volneno suknjo, moške spodnje hlače, 5 srajc, žepne robce, 7 škarjav, 2 sodčka, 2 lopati, motiko, kramp, velik železen lonec, 200 kg krompirja, žepno uro, samokres, 2 vojaški puški itd.

MILJONSKO TIHOTAPSTVO ODKRITO V MARIBORU.

Z večeršnjim ponočnim brzovalcom, ki polje v Avstrijo, sta se pripeljala dva žn- da, brata Berach. Bilo je že oddano znamenje za odhod vlaka, ko je nenadoma carinski uradnik ustavil vlak, ker je prišla tik pred odhodom vlaka brzovalka od zagrebške policije, naj natančneje preišče imenovana brata, ki potujeta iz Beograda in sta sumljiva tihotapstva. Carinski organi so poslali oba Beracha, ki sta sedela v drugem kupeju. Pri enem se našli pod klopjo v skritih vrečah 800 zlatih turških lir in 106 liver-sterlingov; kar reprezentira skupno vrednost pol drugega milijona dinarjev. Pri drugem bratu Berachu so našli samo vrečko tihotapskega orodja: ključno, dleto, klešče in druge podobne predmete, ki jih uporabljajo profesionalni tihotapci za skrivanje blaga v vlakih. Oba tihotapca pa sta se pri aretaciji delala popolnoma nedolžna, češ, da najdeni denar ni njihov. Oblast jima je zabranila potovanje, zaplenila denar in nadaljuje preiskavo.

UBOJ V NOVEM MESTU.

V Kasteličevi gostilni v Novem mestu se je zbrala na Martinovo nedeljo večja družba fantov iz bližnjih vasi. Pri eni mizi so sedeli brata Franc in Janez Glavič, Franc Petrič, Alojzij Vrček in Alojzij Progar, pri sosednji pa Andrej Čampa iz Cegelnice s svojimi prijatelji. Kozarec je sledil kozarcu, liter literu, beseda besedi in kmalu je bil ogenj v strehi. Čampa je z ostudno besedo razžalil Janeza Glaviča in malo je manjkalo, da ni prišlo že v gostilni do pokolja. Samo razsodnost fantov je za trenotek pomirila razburjeno du-hove.

Vse je kazalo, da se je neznašli prepir že srečno poravnal. Toda Glavičema in Petriču, ki so vsi zelo bojevit naravi, pa žilica ni dala mira. Hoteli so za vsako ceno izzvati pretep in pozvali svoje tovariše, naj drže z njimi, da se maščujejo nad sosednimi. Ker pa sta Vrček in Progar kot mirna fanta temu ugovarjala, sta brata Glavič odšla s Petričem iz gostilne, nakar se se val trije kmalu vrnili, oboroženi z ročicami. Hoteli so s silo vdreti v gostilno in se spopasti z nasprotniki.

Ravno v tem trenutku pa je stopil, nih hudega sledeč, na prag 24letni Alojzij Vrček iz Cegelnice št. 1, ki je sedel poprej v njihovi družbi. Komaj se je premaknil, že je dobil po tihku in glavni tako silen udarec, da se je zgrudil nezavesten na tla. Naslednji niso prizanesli niti Alojziju Progarju iz Dol. Kamene št. 36, ki je hotel pri-skočiti Vrčku na pomoč. Dobil je mečnan udarec po kolenu leve roke, da mu je takoj otrpnila. Toda divjakom to še ni zadostovalo. Prišli so z vse silo razbijati po vratih, ki jih je medtem gostilničar zaprl. Šele došli orožniki so napravili red in mir. Brata Franc in Janez Glavič, mlinarjeva sina iz Dol. Kamene št. 26 in Franc Petrič, kovačev sin Muhabera št. 15 se bi aretirani že naslednjega dne in ročeni sodišču. Težko ranjeni Vrček je bil sicer takoj prenehan v bolnico vendar pa je za dobljenimi poškodbami umrl že v nedeljo ponoči.

12

V istem času, ko je odzvenel prvi odarec druge ure, je Laurence Paili poklicala:

»Baron Glö von Warteck, želim vas, pridite! ...«

Laurence je sklepala tako-le: Jean je v Luciferjevi oblasti. Če bi bil med njim in med preostalo le zapahi in ključavnice in zidovje, bi bila brez skrbi. Toda Lucifer ga drži s svojo skrivnostno silo, s svojim fluidom, z nevidnim zidom.

Takrat, ko je moral Lucifer zbrati vse svoje sile, da se polasti Jeana, je pozabil na vse drugo; ali pa se je vsa moč njegove volje izrpal v boju proti Sainclairu. Iz enega ali drugega vzroka, ali pa morda iz obeh je večer izginil nevidni zid in so bile služkinje »svobodne«.

V tem trenutku je zopet vsa Luciferjeva energija koncentrirana proti Jeanu.

Moja naloga je, da pripravim Luciferja do tega, da bo pozabil na ves svet in da preneha njegov fluid delovati. In Jean, ki zdaj misli na bogzna kaj, bo takoj opazil to spremembo in se bo skušal, ko bo njegov duh prost.

osvoboditi tudi telesno. Mogoče se mu celo posreči dobiti orožje, morda pride celo k meni ... in ubije Luciferja!

Vprašanje je le, da-li mi bo uspelo uspraviti Luciferjevo pozornost in ga tako zaposeliti pri sebi, da mu vsaj eno uro ne bo mogoče misliti na kaj drugega kakor na samega sebe in na nasladi ...

Laurence se je tako globoko zamislila v to svojo nalogo, da se pri tem ni zavedala svojega junaštva in vzvišenosti žrtve, ki jo bo doprinesla, da reši Jeana.

Trosed se po vsem telesu, blede in mrzlično lesketajočih se oči pričakuje stojč. Razpediti lasje ji pokrivalo gola ramena in ledja, in skozi skrivnato tuniko, ki si jo je ogrnila, se vidijo obrisi njenih lepih polnih udov. Obrejana je k vratom, skozi katera mora vstopiti on, ki bi ga najraje z lastnimi rokami zadavila, človek, ki bi ga brez pomisleka in z veseljem vrgla lačnim prašičem, da ga razgrizejo ... Človek, ki mu bo ponudila svoje razkošno deviško telo, da reši Jeana Sainclaira, njega, ki ga ljubi ... Laurence pričakuje barona Glö von Wartecka.

Baron Glö von Warteck vstopi.

Ves svet je občudoval v Laurence veliko umetnico in čudovito igralko prav tako kakor sijajno pevko. Bila je v vsakem oziru umetnica na višini.

Kakor je bil baron Glö von Warteck velik mag, kabalist in okultist, genijalen učenjak, zlasti nenadkriljiv fizik, ki je izumil oni tajinstveni stroj, je bil pri vsem tem samo človek, vročelnik in polu stvareti, in v njem so goreli vsi ognji pekla. Bil je strasten občudovalec telesne lepote kakor pravi Satan, zavrtjen arhangel, katerega ime si je bil nadel v brezmejnem napačnem. Kako naj bi kljuboval neodoljivim telesnim darom lepe Laurence Paili? ... Nemogoče, da bi stljal v njeni vzvišeni žrtvi le komedijo ... Vsa moški si resnično domišljajo, če vidi pred svojimi nogami ponosno žensko. Warteck je pripisoval zmago očarljivosti svoje izredne osebnosti; zavedal se je namreč prav dobro, da se ženska kakor je Paili ne straši ne muk ne smrti, bil je prepričan, da je ženska v splošnem preveč samoljubna, da bi se mogla žrtvovati, in končno tudi ni vedel, da je Laurence govorila s Sainclairom, ki bi naj njeno žrtvo maščeval in opral ...

Preslepljen, zapeljan in oamamljen od pogleda in nasmeha prekrasne zapeljivo Venere se Glö prikloni in pravi z glasom, brnjavim od poželenja in z

nasmeškom, ki naj bi bil galanten in dvorljiv:

»Evo Herkula pred Omfalinimi nogami! ...«

Laurence pa si misli:

»Holofernes pred Judito ... Ko pride Jean, se mi morda že brez njegove pomoči posreči ...«

In se nagne k baronu in mu ponudi svoje ušnice v poljub.

VIL Nyctalope na poslu

V istem trenutku se zazdi Sainclairu, Corsatu in Pilouju, kakor da jim je nad glavami zavel leden piš in jim ohladilo čelo in iztrozil možgane.

Vsi trije se naenkrat dvignejo s postelje in se spogledajo pijani od zavesti, da so svobodni, da jim je duh prost onih strašnih spon, ki so jim tlačile i duha i telo k tlom. Oči se jim zjasne, telo jim je naenkrat lagotno in udje prožni. Svobodni so, da, prav res svobodni!

»Svobodni!« vpije Pilou, »bog i bogmet!«

»Svobodni!« odjekne Corsat in udari v smeh.

»Presneto; kako se je neki zgodilo?«

»Kaj nas brigat!« odseka Sainclair.

»Svobodni smo, torej na delo! ... Ne izgubljajmo niti minute. Kajti ne vemo, koliko časa bo trajala naša svoboda, ker ne poznamo vzrokov, ki so

nam jo pripravili. Na delo! ... Wolf Wolf!«

»Obé, Wolf!«

»Wolf, na noge!«

In Corsat in Pilou treseta Nemca, k še vedno spi.

S sunki med rebra se jima hitro posreči, da ga priključeta iz težkega sna. Potem ga vzdigneta, postavita na nogi in potisneta pod oni del oboka, kjer Sainclair že skušal izrezati luknjo v bag. Pilou spleza nanj in Sainclair v Pilouja. Z browningom v pesti strah Corsat in pazi na oboja vrata ...

Pet minut preteče.

Sainclair vrže na posteljo kos oboka, ki ga je izžagal.

»Corsat! Daj Pilouju električno svetilko!«

Burgundec vzame iz torbe malo žepno svetilko in jo sprtno vrže Pilouju, gospodar pa izgine skozi izrezan ovalno odprino.

Glas Sainclaira ukaže vnoči:

»Corsat, dleto Pilouju! — Pilou, v menoj!«

In ko je Pilou pri gospodarju:

»Corsat, naj vstopi Wolf!«

Iz odprtine se odvije Provansalič laso in zgrabi Wolfa. Corsat ga potisne gor, Pilou potegne in Wolf izgine skozi luknjo.

Zopet se začuje Sainclairov glas:

(Dolga prihodnja)

Domače vesti

OB ZAKLJUČKU POLITIČNE ŠOLE JDS.

Slušatelji politične šole JDS, ki je bil prvi tečaj, nam pišejo:

«Ob priliki zaključitve politične šole JDS smatramo poslušatelji te šole za svojo častno dolžnost, da se vsem gg. predavateljem kar najiskrenejše zahvalimo za njihov trud in poštenost, ki so jo doprinesli v naš prid in s tem posredno razširjenju višjih demokratičnih idej med najširšo plastjo vseh naših plemen jugoslovanskega naroda. Prisrčna naša zahvala velja tudi vsem našim ljubljanskim demokratom, ki so s toliko poštenostjo in ljubeznivostjo skrbeli, da nam ostanje dnevi našega ljubljanskega bivanja v neizbrisnem spominu.

Tovariši! Skupimo s predstavitelji naše stranke, tega granitnega temelja jugoslovanske vzajemnosti in gonilne sile za prosep naše velike domovine Jugoslavije, neraztržno verigo jeklenih značajev, ki bo z lahkoto odbijala vsiljutejše napade naših nasprotnikov, a znala obenem tudi napadati in zmagati. Po tej zahtevi potli, tovariši, naprej v skupni boj za našo staro pravdo!

Slušatelji.

* **Odkritje spomenika kralju Petru v Sarajevu.** Ob ogromni udeležbi prebivalstva je bil v nedeljo v Sarajevu na svečan način odkrit spomenik kralju Petru Osvoboditelju. Vse mesto je bilo v zastavi. Zelo rano jutraj so se pred oltarskim domom zbrale vse narodne korporacije. Gledalci so bili govori Kose Nikolica in Stjepana Zakule. Defiliranje pred spomenikom je bilo veličastveno. Na spomenik je bilo položeno 17 vencov. Spomenik je izdelan v obliki Karagorgijeve zvezde z meči. Okoli se nahajajo reliefi, ki predstavljajo čestovanje Petra Mrkonjića, ujedinjenje in osvobodjenje ter Golgota skozi Albanijo.

* **Krematorij v Zagrebu.** V Zagrebu namenjajo zgraditi krematorij za sežiganje mrtličev, ker na tamkajšnjem centralnem pokopališču »Mirogoj« je občutno primanjkuje prostora. Kakor doznavamo »Večer«, bo zagrebška mestna občina že v proračunu za leto 1924. poskrbela za primeren kredit, ki bo zadostil za potrebne priprave. V dveh letih pa bo krematorij baže že izročen svojemu namenu.

* **Mornariška podoficirska šola.** Da se poskrbi za potrebni podoficirski nastajalci naše vojne mornarice, se je ustanovila v Šibeniku podoficirska šola vojne mornarice, za katero se je oglašilo 105 mladenčev iz vseh krajev naše kraljevine. Ker je na naših vojnih ladjah občutno pomanjkanje kvalificiranih podoficerjev, bo ustanovitev take šole ustregla živi potrebi.

* **Dvigunje potopljenih ladij iz Donave.** Družbi, ki se bavi z dvigunjem potopljenih objektov iz Donave, se je posrečilo dvigniti doslej dve ladiji: »Moro« in »Baranjo«. To sta madžarska remorkerja, ki sta bila potopljena od srbske artiljerije. V bližini teh dveh tovornih ladij se nahajajo še tri večje nemške ladje, ki bodo tudi v kratkem dvignjene, ter še dve drugi ladji, katerih dimniki strle iz vode. Vse te ladje bodo spravili, čim naraste voda, v smeredrevsko ladjedelnico, da se popravijo.

* **Iz šolske službe.** Učitelj v Ivanjkevcih Simon Dobernik je premeščen na mešansko šolo v Slovenjgradec. Bil je vnet in neumoren sodelavec v vseh tamkajšnjih naprednih delih, zlasti pa na prosvetnem polju. Kakor je bil splošno priljubljen, je pokazal poslovni večer, katerega se mu priredili prišasti naprednih strank. Na njegovo mesto v Ivanjkevcih je prišel Rado Bitenc, doslej učitelj na Runcu.

* **Izprememba v vojaški službi.** Premješeni so: podpolkovnik Ivan Živic od ljubljanskega vojnega okrožja k zagrebškemu vojnemu okrožju, major Rudolf Fabiani iz Hruševca k mariborskemu vojnemu okrožju, major Oskar Savinski k mariborskemu vojnemu okrožju, konjeniški major Vekoslav Fon iz Sinja k 1. konjeniški polku, pešadinski kapitan Konrad Breznik k 12. pešpolku, Josip Mik k 19. pešpolku, Drago Mikuš k 19. pešpolku, artiljerijski kapitan Oton Gregorič k dravski artiljerijski brigadi, administrativni kapitan Fran Pintar k inženirski zetsko divizijski oblasti, pešadinski kapitan Luka Demšar k 31. in Ivan Prezelj k 5. pešpolku, artiljerijski kapitan Kazimir Poje k Vardarski artiljerijski brigadi, pešadinski kapitan Vekoslav Naglič k avto-oddelku jadranske divizijske oblasti, artiljerijski kapitan Stefan Lavrič k dravski artiljerijski brigadi, podni kapitan Otokar Zlindra k Vardarskemu vojnemu sodišču, pešadinski poročnik Vinko Kozjak k 28. pešpolku, Julij Reš k 20. Lojze Kumer k 23. Vilko Premrov k 32. in Ivan Mrak k 23. pešpolku; artiljerijski poročniki: Rudolf Čeh k 2. dravski artiljerijski brigadi, Pavel Zobec k 2. dravski artiljerijski brigadi in Fran Stropnik k 3. artiljerijski brigadi; pešadinski poročniki: Božidar Kozar in Vilko Hren — oba k šoferskemu bataljonu v Beogradu, pešadinski podporočniki: Dragutin Vrtovšek k 28. pešpolku, Dragotin Drobnjak k avto-oddelku bitoljske divizijske oblasti in Ljubanji Podpac k 40. pešpolku; artiljerijska podporočnika: Franjo Golob k 23. artiljerijskem polku in Oton Pečar k voznemu eskadronu savske divizijske oblasti; administrativni podporočnik: Martin Cesar k 3. armijski obla-

sti, Franjo Mazl k 9. pešpolku in Jakob Kováč k 19. artiljerijskemu polku. Upokojeni so: majorji Franjo Kračman, Jaroslav Koser, Karel Serac in Gustav Šmid, administrativni kapitan Ivan Šepc, administrativni poročnik Ivan Novak in administrativni poročnik sodne stroke Fran Pintar.

* **Iz državne službe.** Predrag Živković, doslej v Kastvu, je imenovan za komisarja železniške in obmejne policije v Spodnjem Dravogradu, Danilo Vink, doslej v Dravogradu, pa za pomočnika komisarja železniške policije v Zagrebu, državni kolektor.

* **Osemdesetletnica vrliga moža.** V širokih narodnih krogih dobro znani monsignor Fran Kosec, stolni škofastik v Trzinu, je dne 7. t. m. izpolnil 80 let. Znan je kot bogosloven pisatelj, zlasti pa kot mnogoletni učitelj na raznih zasnih slovenskih šolah v Istri, kjer je uspešno širil ljudsko prosveto med večino ne-pismenim narodom. Tudi danes, četudi v visoki starosti, opravlja še z vso vnemo svoj duhovni poklic ter vodi težavni referat v cerkvenih računih. Bil je vedno zaveden narodnjak.

* **Poroka.** Dne 7. t. m. se je poročila gđ. Olga Keželj-Sedina iz Bukovčaka z g. Ivanom Goršek iz Maribora, dne 10. t. m. pa g. Fr. Pederžaj, posestnik in gostilničar na Bregu pri Celju z gospodično Jerico Gaboršek s Pake.

* **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Glusom uradnega zdravstvenega izkaza se je v Ljubljani prošli teden rodilo 19 otrok, umrlo pa je 11 moških in 12 žensk, torej skupaj 23 oseb, in sicer: za jetiko 8 oseb, za srčno hibo 2, za rakom 2, za življensko slabostjo 1, za škrlatno 1, za gržo 1, 11 oseb pa v sled drugih naravnih smrtnih vzrokov. Ena oseba je umrla v sled slučajne smrtne poškodbe, ena pa v sled uboja. Na nalezljivih boleznih so umrle 4 osebe: 2 na škrlatno, 1 na davci in 1 na gržo.

* **Smrtna hosa.** Včeraj je umrl v splošni bolnici v Ljubljani g. Pavel Jelešnik, škofstavec v poštni tiskarni. Zavratna bolezen je iztrgala družini dobrega očeta in ljubeznivega družabnika. Zapušta sedem nepreskrbljenih otrok. Blag mu spomin!

* **Premestitev pomožne pošte.** Pomožna pošta Laze se s 16. novembrom premesti v vas Golice s službenim nazivom: Golice-Smartno v Tuhinju. Hkrati se uvede dostavljanje pošiljk na dom po selskem pismonošju.

* **Obrtna nadaljevalna šola v Ljubljani** — kakor čujemo — otvorijo prve dni meseca decembra. Večina obrtnih zadrug se je namreč izrekla za določeno prispevek za posameznega vajenca na teh šolah.

* **Sestanek mariborskih trgovcev,** na katerem bi imel siceršnji poročatelj tajnik Trgovsko-obrtno zbornice g. Mohorič o trgovski pogodbi z Avstrijo, je radi zadriža g. Mohoriča preložen na prihodnji terek.

* **Čudno postopanje v službenici v Združenih mlekarneh.** Poročajo nam: V Združenih mlekarneh se z uslužbenci kaj čudno postopa. Od nekaterih se zahteva, da bi delali nepretrgoma in celo brez kosila od 6. jutraj do 6. zvečer. Raznašalke mleka morajo biti že ob 6. jutraj v mlekarni in raznašajo potem mleko do 2. popoldne. Potem morajo seveda obračunati. Ker so tudi te sirote iz mesa in kurvi, ni nič čudnega, če se tudi njim oglasi potreba po hrani. Toda uboge ženske se naganja brez kosila k delu kar do noči. Še slabše se godi hlapcem. Ti morajo garati od 5. jutraj do 9. zvečer. Ako pa se kdo od teh revežev le malo oglasi s ponižno prošnjo, se mu zagrozi z odpustom. G. ravnatelj se nahaja v Gospodarski zvezi in pride le malokdaj v mlekarne. Zato mu to učešlovsko razmere niso znane. Uslužbeni pa so z večnimi grožnjami, da bodo odpušteni, če tako terorizirani, da se tudi ne upajo pritožiti. Opozarjamo na te kriče razmere v mlekarni dolavsko zbornico in inspekcijo dela s prošnjo, naj napravita red. Prosimo pa, da bi prizadete uslužbenice pozvala v svojo uradno prostore, da izpovedo po svoji vesti.

* **Ereča v nesreči.** Poročajo nam: V petek bi se bila skoraj pripetila med Mozirjem in Letušem velika nesreča. Ker se je na Ljubnem pojavila škrlatna, je nadučitelj Milko Rainer odpravil svoje dve in pol leta staro hčerko na Goronjsko. Na vozu sta se nahajali še njegova soproga, učiteljica Lucija in učiteljica Milica Vrečkova. V tako zvani »Sotoksi«, na najbolj nevarnem mestu, se konja nenkrat splašala in v strahu diru zadene voz ob železno cestno ograjo uad deročo Savinjo. Sunek je učiteljico Rainerjevo s hčerko in učiteljico Vrečkovo vrgel z voza na blatno cesto, hlapec pa je v velikem saltu zletel brez ograje, kuvar je padel tudi eden obeh konjev, ki se je naposled prevrnil v naraslo Savinjo. Ako so kasneje rešili še konja, je vsa nesreča končala brez resnih posledic. Če pa bi bila tam lesena ograja, bi brez dvoma vse v pokritem vozu v kocih ovile potnike pokrili valovi divje Savinje.

* **Zadnje poglavje k »Črni maski«.** — Strah pred »Črno masko« v Šiški je že izginil in tudi razne strašne govorice so ponehale. Stvar bi se kmalu pozabila in bi ostala tudi za »črnko« in soigralce bi prijeten spomin, če ga jim ne bi zagrenila policija. Zanimivo je vedeti, kako je stvar prav za prav prišla. V gostilni pri Aučniku so se fantje Branko Boltanar, Pretnar, Tarman, Simončič in Kralj nekega večera domenili, da pridejo na živila na določeno kraj skunsi. Boltan-

ar in Tarman pa sta se odločila, da poskusita korajžje ostalih fantov. V temi je zlezal Boltanar Tarmanu na ramo in si ognil okrog obraza črn šal, tako, da sta izgledala, kakor velik črn možki. Tako je prišlo strašiti in maski se ni upal nikdo približati. Nato se začeli fantje pisariti pisma, v katerih so bili adresanti vabljeni ob gotovem času na sestanek k križu na polju poleg proge. Pismo je dobil najprej Pretnar, nato Berdajs, Kralj in Ludovik Gruden. V ponedeljek dne 22. oktobra so odšli skupno na polje in je bil Pretnar privezan na križ. Ko je že trdno visel, mu je maska pritisnila na oči še čepico, da ni mogel ničesar videti. Čul pa je besede izgovorjene z volnim glasom: Evo, sad sam demaskiran, svrško sam čin, — maske nima več! Zaslišani Boltanar pa je izpovedal, da je bil uveden v komedijo tudi Pretnar, ki se je dal privezati samo »pro forma«. Slabi dovtipi bodo imeli sedaj za fante še slabše posledice.

* **Aretacija bivšega komunističnega poslanca.** Preteklo nedeljo je aretirala policija v Beogradu, sredi Terazij, pri čaš piva in pastetah bivšega komunističnega poslanca in novinarja Kosto Novakovića. Za časa komunističnega procesa Novakovič ni bil niti klican pred sodišče, ker ni bil član izvršilnega odbora komunistične stranke. Kljub temu je hotel zbežati v Avstrijo, ali na Jesenicah se ga prijel in odvedel v Zagreb, kjer je pa pri zaslišanju skočil skozi okno in — zginil. Iz Zagreba je šel preko Maribora brez potnega lista na Dunaj, kjer se je živel od tega, da je pisal dopise za »Rote Fahne« in pariški »L'Humanité«, pred desetimi dnevi pa je zopet prestopil mejo v Mariboru z napačnimi dokumenti in šel preko Beograda v Čačak, kjer so njegovi starši. V par dneh se je vrnil v Beograd, prijavil se s pravim imenom pri policiji in naznačil svoj naslov. Naslednji dan pa so ga detektivni odvedli na policijo. Zogovarjal se bo radi dvokratnega poba preko meje brez dokumentov in radi poba od zagrebške policije.

* **Afera kapitana Carlierja.** Kakor smo svojedobno poročali, se je odvetnik doktor Topalović obrnil do gospe Iselijeve s prošnjo, da se izjavi o svojem odnosu napram francoskemu kapitanu Carlierju, ki je bil v Beogradu aretiran pod sumnjem, da je umoril njenega moža. Gospa je odgovorila s kratkim pismom, v katerem odločno protestira proti izjavi svojega svaka Otona Iselija, da je imela ljubavno razmerje s Carlierjem. Ona izjavlja, da Carlier je od leta 1914. ni bil v njihovi hiši. Ako je to resnično, potem se bo preiskava pač morala vršiti v drugi smeri in utegne priti na dnevni red zopet predpostavka o političnih motivih umora.

* **Najdeno truplo novorojenčka.** V šmarjeti pri Rimskih toplicah so dne 9. t. m. polegali iz Savinje truplo novorojenčka moškega spola. Dete je imelo neprevezano popkovo, ki je bila očitno odtrgana s silo od materinega telesa. Otrok je bil v vodi največ 48 ur.

* **Zadavljena novorojenčka.** Pri St. Juriju v Slov. gorah so našli te dni v potoku Globovca novorojeno moško dete, katero je — kakor izjavljajo zdravniki — neka brezvestna mati zadavila in vrgla potem v potok.

* **Avtomobilska nesreča v Istri.** V četrtek sta se odpeljala uradnik tvrdke Abuj v Gorici, Alojzij Sardoč in kletar Vincenc Blažič z avtomobilom v Istro po vino. Ko so v Izoli natovarili vino, so se odpravili proti Bujani čez Umag. Na neki serpentinu pa je avtomobil spolzel, ker je bila cesta vedel dežja mokra in blatna ter se prevrnil kakih pet metrov globoko pod cesto. Kletar Blažič, ki je padel pod avto, je obležen mrtev, Sardoč in Šofer pa sta odnesla le neznatne poškodbe.

* **Pobegnil je iz zaporov zemeljske kaznišnice** v Lepoglavi Slavko Matkovič, ki bi moral radi hudega dela ropa presedeti 10 let težke ječe. Imenovan je pristojen v Dittenberg v Avstriji in se je po pobegu najbrže obrnil v Slovenijo. Za njegovo izsleditev je razpisana nagrada 40 Din.

* **Tatinska služkinja.** Jožefa Jančar iz Vevč pri Ljubljani, je služila zadnje čase pri neki družini v Križevcih pri Zagrebu. Dne 10. t. m. pa se je nenadoma vzela noč, z njo pa so zginile tudi razne dragocene oblake v vrednosti nad 100 tisoč kron, ki jih je izmaknila svoji dolodajnici.

* **Nepočten muzikant** je obiskal dne 8. t. m. popravljalec harmonik Franca Kuclarija na Lesnem brdu in mu odnesel harmoniko v vrednosti 10.000 kron.

* **Tatvina.** Na progi Karlovce-Novomesto je neznane vlomil pri vlaku št. 41 v neki vagon in se založil z jajci, ki jih je pa pozneje vrgel v strauščo. — Trgovcu Borivoju Šblu iz Kočevja je bil pred nekaj dnevi med vožnjo od Vol. Laš do Zlebiča ukraden dežni plašč.

RINO „LJUBLJANSKI DVOR“

14. 15. novembra

Otroci revolucije

Krasna drama v 5 dejanjih za časa francoske revolucije po romanu Frederika Soulie

Predpredaja vstopnic od 11. do 13. ure.

POZOR! Stara, priznana solidna trgovina z oblačili J. MAČEK se je preselila na Aleksandrovo cesto 12 (hiša Pokojniškega zavoda), kjer prodaja še nadalje po znanstvenih cenah.

Gospodarsivo

NAŠ POLLETNI IZVOZ.

Po podatkih generalne direkcije carin, objavljenih te dni v beogrjskem časopisu, je značil naš izvoz v prvih 6 mesecih letošnjega leta 1.232.379.828 k in 207.476 komadov (skupno 1.276.319 ton) v skupni vrednosti 3.333.824.353 Din. Zanimiva je primerjava letošnjega polletnega izvoza z izvozom v leti dobi zadnjih dveh let:

I. polovica	tone	vrednost v mil.
1921	836.311	1160.05
1922	905.523	1631.48
1923	1.276.319	3333.82

Kakor se vidi, je naš izvoz stalno napredoval ne samo po vrednosti, iz česar se zaradi oslabljenja valute ne da pravilno sklepati na napredek, temveč znatno tudi po količini. Letošnji polletni izvoz po količini znatno presega že celoletni izvoz v letu 1920, in je že bliž celoletnemu izvozu v letu 1921.

Od osvobođenja se je razvijal naš izvoz tako-le:

celo	1919	tone	vrednost v mil.
< < 1920	915.186	1320.61	
< < 1921	1.583.658	2460.74	
< < 1922	2.213.881	3601.17	
pol < 1923	1.276.319	3333.82	

Naši glavni izvozni predmeti v prvi polovici 1923. so bili: les in lesni izdelki 536.734 ton (vrednost 625.35 milijona Din), živa goveda 90.731 glav (355.42 milijona Din), meso in mesni predelki 12.171 ton (281.75 milijona Din), turščica 74.794 ton (238.65 milijona Din), jajca 9675 ton (247.42 milijona Din), svinje 57.967 glav (173.47 milijona Din), sirov baker 4313 ton (125.32 milijona Din), suhe češnje 23.236 ton (116.21 milijona Din), konji 28.570 komadov (110.70 milijona Din), moka 12.033 ton (80.99 milijona Din), koze domačih živali 2244 ton (74.61 milijona Din), svinice 5028 ton (39.81 milijona Din), izkopane in rude 281.743 ton (59.54 milijona Din), cement 97.800 ton (58.34 milijona Din), koze od divjačine 153 ton (50.61 milijona Din), predivo 2989 ton (42.75 milijona Din), žito 6181 ton (33.84 milijona Din) itd. Od manjših izvoznih postavk, ki zanimajo predvsem tudi Slovenijo, se je izvozilo v tej dobi: hmelja 765 ton (vrednost 24.31 milijona Din), fižola 1291 ton (7.68 milijona Din), vina 1355 ton (7.25 milijona Din), sirovega sadja 504 tone (3.06 milijona Din), krompirja 1.21 ton (0.32 milijona Din) itd.

Napram isti dobi lanskega leta je več ali manj napredoval izvoz lesa, goveda, turščice, jaje, suhih češnje, vina itd., nazadoval pa izvoz mesa, svinj, žita, moka itd.

V splošnem se je torej izvoz v prvi polovici 1923. povojno razvijal, dasi se opaža še posledica lanske suše: nazadovanje izvoza žita, moka itd. V drugi polovici t. l. po dobri letini so dani pogoji še za uspešnejši razvoj našega izvoza. Žal, da še niso znani uvozni podatki za prvo polovico t. l., ker brez teh seveda kljub povojnemu izvozu ne vemo, kakšno je stanje trgovinske bilance. V drugih državah se izdajajo izvozni in uvozni podatki obenem, pri nas pa se iz neznanega vzroka objavljajo uvozni podatki zavlačujo.

TRŽNA POROČILA.

Zagrebska blagovna borza (13. t. m.) Pšenica: baška, blago 315. Turščica: baška, stara, Vukovar, blago 240. Oves: bosanski, rečtan, Prijedor, blago 220. Moka: baza »B«, Ada, blago 525. Tendence nestalne.

Novosadska blagovna borza (13. t. m.) ni poslovala.

DOBAVE.

Dobava mesa. Dne 26. t. m. se vrše pri komandi vojnega okroga v Mariboru in pri komandi mesta v Slovenski Bistrici, dne 28. t. m. pri intendaturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani in pri komandi mesta v Ptuj ter dne 30. t. m. pri komandi vojnega okroga v Celju in pri komandi mesta v Doljem Dravogradu ofertalna licitacija glede dobave mesa za posamezne garnizije.

Dobava olja za kurjenje. Pri odelanju za mornarico v Zemunu se vrši 28.

Vremensko poročilo.

Ljubljana 13. novembra 1923.

Ljubljana 206 nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana	7.	766.1	6.7	sever	več obl.	—
Ljubljana	14.	763.5	15.4	jug. vzh.	več jasno	—
Ljubljana	21.	765.1	10.8	brezvetra	oblačno	—
Zagreb	7.	765.5	9.0	—	jasno	—
Beograd	7.	765.6	8.0	—	—	—
Dunaj	7.	767.7	8.0	vzhod	megla	1.0
Praga	7.	764.2	0.0	—	—	1.0
Imost	7.	765.5	0.0	zapad	pol obl.	1.0

V Ljubljani barometer nižji, temper. višja. Sonce vzhaja ob 7.00, zahaja ob 16.29

Dunajsko vremensko poročilo: Vreme je v Avstriji večinoma megleno. Na Jugo-zapadni vetrovi. Kasneje slabo poved za sredo: Mimogrede se bo vreme razjasnilo. Temperatura se bo zvišala.

Gradbeno podjetje Ing.

Dukić i drug
Ljubljana
Bohoričeva ulica 24.

BELEŠKE.

Stalna putujuća izložba slika u Vojvodini.

Da bi se javnost Vojvodine upozнала sa umetničkim delima, priredile »Kurir« u Subotici putujuću zložbu slika u Vojvodini.

Pozivaju se umetnici slikari, da svoja dela odmah pošalju trgovini »Kurir«. Pogodbe se sklapaju pismeno.

stanoje z državnim davkom na literate vred do 20 besedi Din 8'—, vsaka nadaljnja beseda 50 pa
več. — Plača se vedno naprej hitko tudi v znamenih. Na vprašanja odgovarja uprava le, ako je vprašanje
priložena znamka za odgovor ter manipulacijska pristojbina (1 Din).

Mesta družabnice
 ■■ samostojne gospodinj-
 ice vrednje izobražena go-
 spodinja, ki gre tudi v
 Hrvatsko. Dopisi se pošiljajo
 pod "Izobražena" na adresu
 "Jutra". 1403

Godboeni avtomat
pamke „Atlantid“, dobr
branjen, se puda po m
ni. Naslov v spravi „J
a“ 1408

Nova hiša

blaga|na in „Wert
Natančne informacije

je g. Beranič osebno.

št. 11.956, 10. novembra 1923., Knežeto Baranjska.

bratje in sestre.

